EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.11.2026
COM(2026) 618 final/2
Downgraded on 21.11.2026

2026/0354 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus võetav seisukoht seoses partnerlusnõukogu otsusega nr 1/2026

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga (edaspidi „leping“ või „kaubandus- ja koostööleping“) moodustatud partnerlusnõukogus võetav seisukoht. Seisukoht puudutab kõnealuse lepingu artikli 331 lõike 2 tõlgendamist ja rakendamist.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostööleping

Kaubandus- ja koostöölepingule kirjutati alla 30. detsembril 2020, seda hakati ajutiselt kohaldama alates 1. jaanuarist 2021 ja see jõustus 1. mail 2021. Kaubandus- ja koostöölepinguga on kehtestatud liidu ja Ühendkuningriigi vaheliste ulatuslike suhete alus, mis hõlmab vastastikuseid õigusi ja kohustusi, ühismeetmeid ja erimenetlusi.

2.2. Partnerlusnõukogu

Partnerlusnõukogu on moodustatud kaubandus- ja koostöölepingu artikli 7 lõikega 1.

Lepingu artikli 519 punkti b kohaselt võib partnerlusnõukogu võtta vastu otsuseid lepingu teise osa sätete tõlgendamise kohta.

Lepingu artikli 331 lõike 2 kohaselt võib partnerlusnõukogu samuti võtta vastu otsuse, millega pikendatakse kaubandus- ja koostöölepingu teise osa esimese rubriigi energeetikat käsitleva VIII jaotise (edaspidi „VIII jaotis“) kohaldamist.

2.3. Partnerlusnõukogu kavandatav akt

Partnerlusnõukogus tehtud ühisdeklaratsioonis 1/2025 väljendasid Euroopa Liit ja Ühendkuningriik oma ühist poliitilist arusaama, et VIII jaotise eesmärkide poole tuleks pidevalt püüelda ja selleks tuleks pikendada VIII jaotise kohaldamist.

Partnerlusnõukogu võttis otsusega nr 2/2025 vastu tõlgenduse, mis puudutab lepingu teise osa üht sätet ehk lepingu artikli 331 lõiget 2. Samuti võttis ta vastu otsuse rakendada seda artikli 331 lõiget 2, et pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2027.

Partnerlusnõukogul on kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikli 519 punktiga b kavas võtta oma järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel vastu otsus, millega tõlgendatakse lepingu artikli 331 lõiget 2 samal viisil.

Partnerlusnõukogul on kavas võtta kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõikega 2 vastu ka otsus, millega rakendatakse lepingu artikli 331 lõiget 2, et pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2028.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel võetav seisukoht on kiita heaks, et partnerlusnõukogu võtab vastu otsuse, millega tõlgendatakse kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2. Vastavalt partnerlusnõukogu otsusele nr 2/2025 peaks seisukoht olema see, et kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et otsuse pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2028 võib vastu võtta enne 1. aprilli 2027, tingimusel et see jõustub 1. aprillil 2027.

Seisukoht peaks olema ka kiita heaks, et partnerlusnõukogu võtab vastu otsuse, millega rakendatakse kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2 ja muudetakse VIII jaotis kohaldatavaks kuni 31. märtsini 2028.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab vastu otsused, millega kehtestatakse „*lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku*.“

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Partnerlusnõukogu on lepingus, nimelt kaubandus- ja koostöölepingus, sätestatud organ.

Otsus, mis partnerlusnõukogul tuleb vastu võtta kooskõlas lepingu artikli 519 punktiga b ja artikli 331 lõikega 2, on õigusliku toimega akt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses. Vastavalt lepingu artikli 10 lõikele 1 on otsus pooltele siduv.

Otsusega ei täiendata ega muudeta kaubandus- ja koostöölepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti eesmärk ja sisu on seotud energeetikaga. Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna partnerlusnõukogu otsuse eesmärk on tõlgendada ja rakendada kaubandus- ja koostöölepingu sätet õiguskindluse ja läbipaistvuse huvides, on asjakohane avaldada partnerlusnõukogu otsus pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2026/0354 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus võetav seisukoht seoses partnerlusnõukogu otsusega nr 1/2026

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit sõlmis ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“ või „leping“) nõukogu otsusega (EL) 2021/689[1] ning see leping jõustus 1. mail 2021, enne mida oli seda alates 1. jaanuarist 2021 kohaldatud ajutiselt.

(2) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 519 punkti b kohaselt võib lepingu alusel moodustatud partnerlusnõukogu võtta vastu otsuseid lepingu teise osa sätete tõlgendamise kohta.

(3) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõike 1 kohaselt lõpeb nimetatud lepingu teise osa esimese rubriigi energeetikat käsitleva VIII jaotise (edaspidi „VIII jaotis“) kohaldamine 30. juunil 2026.

(4) Lepingu artikli 331 lõike 2 kohaselt võib partnerlusnõukogu 2026. aasta 1. juuli ja 31. detsembri vahelisel ajal otsustada pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2027.

(5) Partnerlusnõukogu otsusega nr 2/2025[2] pikendati VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2027.

---

[1] Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

[2] Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogu 19. juuni 2025. aasta otsus nr 2/2025, millega tõlgendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2 ning pikendatakse teise osa esimese rubriigi VIII jaotise „Energeetika“ kohaldamist, ELT L, 2025/1230.

(6) Lepingu artikli 331 lõike 2 kohaselt võib partnerlusnõukogu ajavahemikul 1. aprillist 2027 kuni 31. detsembrini 2027 ja mis tahes ajal mis tahes järgmisel aastal otsustada, et VIII jaotist kohaldatakse kuni järgmise aasta 31. märtsini.

(7) Partnerlusnõukogus tehtud ühisdeklaratsioonis 1/2025[3] väljendasid Euroopa Liit ja Ühendkuningriik oma ühist poliitilist arusaama, et VIII jaotise eesmärkide poole tuleks pidevalt püüelda ja selleks tuleks pikendada VIII jaotise kohaldamist.

(8) Olukord, kus partnerlusnõukogu saaks võtta vastu otsuse VIII jaotise kohaldamise pikendamise kohta alles siis, kui VIII jaotise kohaldamine on juba lõppenud, võib põhjustada VIII jaotise kohaldamise katkemise ning seega ebakindluse seoses õigusraamistikuga, mida kohaldatakse kaubanduse ja investeeringute suhtes Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahel energeetika ja toorainete valdkonnas.

(9) Et tagada õiguskindlus ja prognoositavus, on seega asjakohane võtta vastu otsus, millega tõlgendatakse kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2 nii, et partnerlusnõukogu võib otsuse pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2028 võtta vastu enne 1. aprilli 2027, tingimusel et see jõustub 1. aprillil 2027.

(10) Partnerlusnõukogul on kavas võtta järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel vastu otsus, millega tõlgendatakse ja rakendatakse kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõiget 2, et võimaldada pidevalt püüelda VIII jaotise eesmärkide poole ja pikendada selleks VIII jaotise kohaldamist.

(11) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel partnerlusnõukogus võetav seisukoht seoses kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõike 2 punkti d tõlgendamise ja rakendamisega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus seoses kõnealuse kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõike 2 tõlgendamise ja rakendamisega, on esitatud käesolevale otsusele lisatud partnerlusnõukogu otsuse eelnõus.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

[3] Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus tehtud liidu ja Ühendkuningriigi ühisdeklaratsioon 1/2025, 19. juuni 2025 (ELT L, 2025/1232).

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja